

Openbare vs private wegen

Er kan maar sprake zijn van een gemeenteweg wanneer het gaat om een openbare weg (artikel 2, 6° Gemeentewegendecreet).

De wetgeving bevat geen definitie van een openbare weg. Wel geeft de parlementaire voorbereiding van het gemeentewegendecreet een aantal definities mee afgeleid uit rechtspraak:

Openbare weg

- weg onder **beheer** van de gemeente
- in het **algemeen belang** van de inwoners
- een weg die voor **openbaar gebruik** door alle burgers, ongeacht woonplaats, bestemd is
- **openbaar gebruik** betekent dat wegen voor publiek verkeer openstaan*
- **verkeersbewegingen** van iedere burger, ongeacht woonplaats
- kan zowel om publieke als private **eigendom** gaan

*dit betekent niet noodzakelijk dat de weg is ingericht voor gemotoriseerd voertuigenverkeer. Een trage weg (bijvoorbeeld een onverharde zandweg) kan dus ook een openbare weg zijn.

Private weg

- weg onder **beheer** van één of meer particulieren
- niet in het algemeen belang, enkel gebruik door particulieren zelf
- de weg staat alleen open voor **privaat verkeer**
- **privaat verkeer** is het verkeer bestemd voor aangelanden op grond van een eigendomsrecht, een erfdiensbaarheid van doorgang, een recht van uitweg etc.
- **verkeersbewegingen** van bezoekers van aangelanden (familieleden, gezinsleden, vrienden en kennissen, postbodes, ruimingsdiensten, aannemers die werkzaamheden uitvoeren etc.)
- private **eigendom**

Hoe ontstaat een openbare weg?

- Ofwel bestemt de overheid een weg als openbare weg
- Ofwel ontstaat een publieke doorgang door verjaring

Bestemming

Belangrijk is dus dat niet het eigendomsstatuut maar de bestemming bepalend is voor het openbaar karakter van een weg. Deze bestemming kan een weg krijgen door:

Een overheidsbeslissing

Een uitdrukkelijke beslissing van een particulier (bijvoorbeeld een gratis grondafstand)

Het feitelijk dulden van de eigenaar

Wanneer een weg aangelegd door particulieren een openbare bestemming krijgt, doet dit een recht van gebruik voor het publiek en de aangelanden ontstaan.